

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 13P/29/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3822202534
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marianna Hašková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2022:3822202534.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza, sudkyňou Mgr. Mariannou Haškovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: U. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom J., M. D. č. XXX/XX, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matky: Z. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom J., M. D. č. XXX/XX, právne zastúpenej JUDr. Zlaticou Hammerovou, advokátkou so sídlom Prievidza, G. Švéniho 4/ A, a otca: J. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom V., F. č. XX, o návrhu matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca na maloleté dieťa, takto

rozhodol:

I. Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Prievidza zo dňa 10.08.2009 č. k. 5P/19/2009-47 v časti úpravy vyživovacej povinnosti otca na maloletú U. tak, že z v y š u j e vyživovaciú povinnosť otca J. Y., nar. XX.XX.XXXX na maloletú U. H., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 83,- eur mesačne na sumu 200,- eur mesačne s účinnosťou od 01.07.2022 naďalej, ktoré je povinný platiť najneskôr do posledného dňa v mesiaci, ktorý predchádza mesiacu, za ktoré sa výživné poskytuje k rukám matky.

II. Zameškané výživné otca na maloletú U. za obdobie od 01.07.2022 do 30.11.2022 predstavuje sumu 585,- eur, ktorú súd povoľuje otcovi zaplatiť matke v splátkach po 20,- eur mesačne spolu s bežným výživným s účinnosťou od mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom rozsudok nadobudne právoplatnosť až do úplného zaplatenia s tým, že nezaplatením jednej splátky riadne a včas sa stane splatný celý dlh.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania

o d ō v o d n e n i e :

1. Matka sa návrhom doručeným Okresnému súdu Prievidza dňa 01.07.2022 domáhala zvýšenia vyživovacej povinnosti otca na maloletú U. na sumu 270,- eur mesačne. Matka v návrhu poukázala na to, že naposledy bola vyživovacia povinnosť otca na maloletú určená v sume 83,- eur s účinnosťou od 01.02.2009. Matka poukázala na to, že v čase poslednej úpravy poberala materský príspevok a rodinné prídavky, nakoľko maloletá U. mala v tom čase 2 roky. V súčasnosti matka poberá čiastočný invalidný dôchodok, ktorý od januára 2022 predstavuje sumu 254,50 eura. Okrem toho je zamestnaná na čiastočný úväzok, kde za posledných 12 mesiacov zarobila v priemere sumu 293,28 eura mesačne. Okrem toho poberá prídavok na dieťa v sume 25,88 eura. K svojim pomerom uviedla, že je výlučnou vlastníčkou trojizbového bytu, v ktorom žije s maloletou U. a svojim otcom Y. H., ktorý jej prispieva na domácnosť sumou 200,- eur mesačne. K výdavkom uviedla, že platí hypotekárny úver v mesačnej splátke 115,79 eura, inkaso 156,02 eura, životnú poisťku 30,- eur, Orange 44,90 eura, stravu 100,- eur, platbu za garáž 14,30 eura a ďalšie bežné výdavky na drogeriu a oblečenie. Na maloletú U. špecifikovala mesačné výdavky v sume 349,61 eura (strava doma + desiata 150,- eur, strava v škole 35,- eur, životná poisťka 40,- eur, školské potreby v priemere 12,50 eura, oblečenie 58,33 eura, asice karta 20,- eur jednorázovo, lieky 13,47 eura ročne, telefón 21,- eur, vreckové 30,- eur). Uviedla, že od poslednej úpravy

výživného uplynulo 13 rokov, maloletá U. ukončila základnú školskú dochádzku a v školskom roku 2022/2023 pokračuje v štúdiu na Strednej zdravotníckej škole v Prievidzi s čím sú objektívne spojené zvýšené výdavky na školské a odborné pomôcky. Vzhľadom na uvedené žiadala matka zvýšiť výživné na maloletú U. zo sumy 83,- eur na sumu 270,- eur mesačne s účinnosťou 01.07.2022.

2. Otec sa k návrhu matky vyjadril emailovým podaním zo dňa 08.11.2022, v ktorom ospravedlnil svoju neprítomnosť na pojednávaní dňa 09.11.2022, pričom súhlasil, aby súd konal v jeho neprítomnosti. Vo veci samej uviedol, že súhlasí so zvýšením výživného na maloletú U. na sumu 200,- eur mesačne. Poukázal na svoj zdravotný stav a na tú skutočnosť, že došlo k zmene jeho obvodného lekára, ktorého prvý krát videl dňa 07.11.2022, keď bol u neho pre výmenný lístok k špecialistovi. O jeho zdravotnom stave asi nemá nový obvodný lekár veľa informácií, nakoľko u neho doteraz lekárske vyšetrenie neabsolvoval a zdravotnú kartu má momentálne u seba z dôvodu predvolania na posudkovú lekársku komisiu v Sociálnej poisťovni.

3. Kolízny opatrovník návrh matky považoval za dôvodný, keďže k poslednej úprave výživného na maloleté dieťa došlo pred 13 rokmi. Objektívne sa zvýšili výdavky na maloletú, pričom poukázali na správu ÚPSVaR Trnava.

4. Súd vo veci konal a rozhodol na pojednávaní dňa 09.11.2022 konanom v prítomnosti matky, právnej zástupkyne matky a kolízneho opatrovníka a neprítomnosti otca, ktorý svoju neúčast' ospravedlnil a súhlasil, aby súd konal v jeho neprítomnosti.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky a oboznámením sa s listinnými dôkazmi a to najmä s: návrhom, rodným listom, príjmom matky č. I. 4, rozhodnutím SP o priznaní invalidného dôchodku matke, zmluvou o bezúčelovom splátkovom úvere, rozhodnutím o prijatí maloletej U. na SZŠ Prievidza zo dňa 09.05.2022, potvrdením o poberaní prídavkov na deti za rok 2021 a 2022, výpisom z účtu matky, rozhodnutím o priznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci matke, plnomocenstvom, lustráciou matky v Sociálnej poisťovni, lustráciou otca v Sociálnej poisťovni, lustráciou otca v registri obyvateľov, lustráciou matky v registri obyvateľov, uznesením OS Prievidza zo dňa 06.07.2022 č. k. 13P/29/2022-23, oznámením ÚPSVaR Trnava zo dňa 11.07.2022, správou ÚPSVaR Prievidza zo dňa 22.07.2022, oznámením Sociálnej poisťovne o ID otca zo dňa 27.07.2022, úradným záznamom zo dňa 30.08.2022, emailom otca zo dňa 13.09.2022, emailom zo dňa 30.09.2022, lustráciou otca v Sociálnej poisťovni, lustráciou otca v katastri nehnuteľností pre celú SR, lustráciou otca v bankách, správou Sociálnej poisťovne zo dňa 06.10.2022 s prílohami č. I. 49-51, oznámením ÚPSVaR Trnava zo dňa 03.10.2022 č. I. 52-81, emailom otca zo dňa 08.11.2022 č. I. 82, prehľadom otcom zaplatených súm predložených matkou, spisom OS Prievidza sp. zn. 5P/19/2009 a z neho najmä rozsudok OS Prievidza zo dňa 10.08.2009 č. k. 5P/19/2009-47, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 21.08.2009 a ostatným obsahom spisu. Na základe takto vykonaného dokazovania zistil tento skutkový stav:

6. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 10.08.2009 č. k. 5P/19/2009-47, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 21.08.2009, bola maloletá U. H., nar. XX.XX.XXXX zverená do osobnej starostlivosti matke a otcovi bolo určené výživné v sume 83,- eur mesačne s účinnosťou od 01.02.2009 s tým, že zároveň bolo rozhodnuté o zameškanom výživnom.

7. V tom čase bol otec už zamestnaný, a to od 04.05.2009 na dobu určitú do 03.11.2009, pričom jeho čisté mesačné príjmy predstavovali sumu cca 450,- eur mesačne. Nezamestnaný bol od 20.01.2009 do 04.05.2009. Do evidencie nezamestnaných bol zaradený od 01.04.2009. Jeho výdavky predstavovali splátku pôžičky 100,- eur, nájom cca 30,- eur mesačne. Vyživovaciu povinnosť mal len k maloletej U.. V tom čase otec súhlasil s výživným v sume 83,- eur mesačne od 01.02.2009.

Matka v tom čase bola na rodičovskej dovolenke a poberala rodičovský príspevok a prídavky na dieťa. Bývala u svojich rodičov, ktorým prispievala na domácnosť sumou 100,- eur mesačne. Okrem toho uhrádzala stavebné sporenie, ktoré si brali s otcom maloletej.

Maloletá U. mala v čase poslednej úpravy vyživovacej povinnosti otca 2 roky. Výdavky matky na maloletú predstavovali výdavky na zabezpečenie stravy, oblečenia, hygienických potrieb, pričom maloletá bývala zdravá.

8. Matka maloletej U. je v súčasnosti poberateľkou čiastočného invalidného dôchodku vo výške 254,50 eura a pracuje na čiastočný úväzok u zamestnávateľa Y. J., IČO: 43 800 181 so sídlom Čereňany, kde

zarobila za ostatných 12 mesiacov v priemere sumu 293,28 eura mesačne. Okrem toho poberá prídavok na dieťa. Ďalej poukázala na to, že je výlučnou vlastníčkou trojizbového bytu, v ktorom žije spolu s maloletou a svojim otcom, ktorý jej prispieva na domácnosť sumou 200,- eur. Spláca hypotekárny úver vo výške 115,79 eura. Mesačne uhrádza inkaso v sume 156,02 eura, okrem toho platí za garáž 14,30 eura, Orange 44,90 eura, stravu 100,- eur mesačne, oblečenie a hygienické potreby.

9. Otec maloletej je aj nezamestnaný a poberá invalidný dôchodok v sume 211,- eur mesačne od 19.10.2015 nepretržite. Z posudku Sociálnej poisťovne vyplýva, že miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je 45% na základe posudku zo dňa 06.11.2017 s platnosťou do novembra 2022. Z posudku vyplýva, že otec môže vykonávať prácu ako mechanik v dielni. Vo vyjadrení uviedol, že je predvolaný na lekársku posudkovú komisiu Sociálnej poisťovne.

10. Maloletá U. má 15 rokov a v školskom roku 2022/2023 začala navštevovať 1. ročník Strednej zdravotníckej školy v Prievidzi s čím má matka spojené výdavky na školské potreby, pomôcky a stravu v škole. Okrem toho má bežné výdavky na bývanie, stravu, oblečenie, hygienické potreby a zdravotnú starostlivosť. Zdravotný stav maloletej U. je dobrý, prekonáva len bežné ochorenia a nebýva často chorý. S otcom je v kontakte len cez SMS alebo emaily. Od poslednej úpravy výživného je staršia o 13 rokov a úplne sa zmenili jej potreby, nakoľko sa sústavne pripravuje na výkon budúceho povolania na strednej škole, pričom v čase poslednej úpravy mala len 2 roky.

11. Podľa § 62 ods. 1 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

12. Podľa § 62 ods. 2 ZR, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

13. Podľa § 62 ods. 4 veta prvá ZR, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

14. Podľa § 62 ods. 5 ZR výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

15. Podľa § 75 ods. 1 ZR pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

16. Podľa § 78 ods. 3 ZR, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

17. Predpokladom na zmenu právoplatného súdneho rozhodnutia o výživnom je výrazná zmena okolností, ktoré boli predpokladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. Pri rozhodovaní o zmene výživného musí súd porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného ako v čase predchádzajúceho, tak i nového rozhodnutia, a to na základe spoľahlivých a úplných výsledkov dokazovania. Pre zmenu právoplatného rozhodnutia vo veci výživného na maloleté dieťa je nevyhnutné preukázať určitú kvalifikovanú zmenu pomerov, tak na strane rodičov, ako aj na strane maloletého dieťaťa. Nestačí len úvaha o tom, či doterajšie výživné je primerané, pretože inak by išlo o neprípustnú reparáciu právoplatného súdneho rozhodnutia. Táto zmena pomerov musí byť jasne špecifikovaná a vykonaným dokazovaním jednoznačne preukázaná. Zmena pomerov môže byť odôvodnená buď subjektívne (okolnosťami na strane povinného, resp. oprávneného) alebo objektívne (vývojom životných nákladov podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine).

18. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že aj vzhľadom na uplynutie 13 rokov od poslednej úpravy výživného, došlo ku kvalifikovanej zmene pomerov tak z objektívnych, ako aj subjektívnych dôvodov. Od poslednej úpravy výživného došlo k zmene pomerov hlavne na strane maloletej U., ako aj na strane otca a matky. Maloletá je od uvedeného času o 13 rokov staršia, pričom teraz navštevuje 1. ročník Strednej zdravotníckej školy v Prievidzi, pričom v čase poslednej úpravy mala

len 2 roky a matka s ňou bola na rodičovskej dovolenke. Vzhľadom na uvedené matke pri starostlivosti o maloletú U. objektívne vzrástli od poslednej úpravy výživného náklady na školské potreby, stravu, oblečenie a najmä výdavky spojené s nárastom ceny energií a tým nárastu aj cien potravín. Matke od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti síce vzrástol príjem, ale aj vzrástli výdavky. Zárobkové schopnosti a možnosti otca od poslednej úpravy sa zmenili, a to zo subjektívnych dôvodov na strane otca, ktorý je poberateľom čiastočného invalidného dôchodku v sume 211,- eur. Miera poklesu vykonávať zárobkovú činnosť bola naposledy určená na 45%. Otec nie je nikde oficiálne zamestnaný, nie je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, nepoberá žiadne sociálne dávky či kompenzácie. Sám v emaily zo dňa 08.11.2022 uviedol, že súhlasí s vyživovacou povinnosťou na maloletú U. v sume 200,- eur mesačne. Na ÚPSVaR Trnava, v mieste pobytu otca, bolo zistené, že evidujú ponuku voľných pracovných miest, ktoré by otec mohol vzhľadom na svoje vzdelanie a aj čiastočnú invaliditu vykonávať. Vzhľadom na uvedené dospel súd k záveru, že pri určovaní výšky výživného na maloletú U. zo strany otca musí súd vychádzať z tzv. potenciality príjmov otca. T. j. ako keby bol zamestnaný a dosahoval by minimálne minimálnu mzdu, ktorá je v súčasnosti 646,- eur. Vzhľadom na uvedené dospel súd k záveru, že je v schopnostiach a možnostiach otca platiť výživné 200,- eur mesačne, tak ako to sám deklaroval otec v emaily zo dňa 08.11.2022 a platiť tak na maloletú U. zvýšené výživné 200,- eur s účinnosťou od 01.07.2022. Zo všetkých uvedených dôvodov je v objektívnych možnostiach a schopnostiach otca platiť vyššie výživné na dcéru, nakoľko vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom má prednosť pred inými, nie nevyhnutnými výdavkami rodiča.

19. Na základe vyššie uvedeného a s ohľadom na ustanovenie § 78 ods. 3 zákona o rodine dospel súd k záveru, že odôvodneným potrebám maloletej U. a príjmovým schopnostiam matky na jednej strane, ale aj schopnostiam, možnostiach a majetkovým pomerom otca na druhej strane vzhľadom na jeho vyjadrenie a potencialitu príjmov, zodpovedá zvýšená vyživovacia povinnosť otca na maloletú v sume 200,- eur mesačne s účinnosťou od 01.07.2022.

20. Zároveň súd rozhodol o zameškanom výživnom na maloletú U. za obdobie od 01.07.2022 do 30.11.2022, ktoré predstavuje sumu 585,- eur ($5 \times (200 - 83) = 585$ eur), ktorú súd otcovi povolil zaplatiť v splátkach po 20,- eur mesačne spolu s bežným výživným s účinnosťou od mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom rozsudok nadobudne právoplatnosť až do úplného zaplatenia pod hrozbou straty výhody splátok.

21. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov mimosporového konania nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v troch vyhotoveniach, prostredníctvom Okresného súdu Prievidza na Krajský súd v Trenčíne.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok). Ak ide o rozhodnutie vo veciach maloletých detí (rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu), môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. CMP.